

Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin
“07” mart 2024-cü il tarixli
qərarı ilə təsdiq edilmişdir
Protokol № 11

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKININ
MALİYYƏ MONİTORİNQİ DEPARTAMENTİ HAQQINDA**

Ə S A S N A M Ə

BAKI – 2024

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Maliyyə monitorinqi departamenti (bundan sonra – Departament) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (bundan sonra – Mərkəzi Bank) mərkəzi aparatının struktur bölməsidir.

1.2. Departament öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında”, “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında”, “Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlarını, Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarını, İdarə Heyətinin və daxili komitələrin qərarlarını, Mərkəzi Bank üzrə əmrləri, sərəncamları və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Departament bu Əsasnamə ilə müəyyən olunmuş funksiyaların yerinə yetirilməsi prosesində Mərkəzi Bankın digər struktur bölmələri ilə fəaliyyətini əlaqələndirir.

2. DEPARTAMENTİN FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS MƏQSƏDİ

Departamentin fəaliyyətinin əsas məqsədi “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” və “Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına müvafiq olaraq Mərkəzi Bankın nəzarət funksiyalarının effektiv və risk əsaslı həyata keçirilməsinin təmin edilməsidir.

3. DEPARTAMENTİN ƏSAS FUNKSİYALARI

Departamentin əsas funksiyaları aşağıdakılardır:

3.1. maliyyə institutlarının cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi, kütləvi qırğın silahlarının yayılması və yayılmasının maliyyələşdirilməsi (ƏL/TM/KM) sahəsində risk əsaslı yoxlamaların qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilməsi;

3.2. maliyyə institutları tərəfindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə, kütləvi qırğın silahlarının yayılmasına və yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə (ƏL/TM/KMM) sahəsi üzrə qanunvericiliyin tələblərinə, o cümlədən ƏL/TM/KM ilə bağlı olmasına şübhə və ya belə şübhə üçün kifayət qədər əsaslar yaradan hallar ilə bağlı tələblərə riayət olunması

vəziyyətinin araşdırılması, təhlil edilməsi və nəticələri barədə hesabatlığın həyata keçirilməsi;

3.3. aparılmış yoxlama və ya digər nəzarət tədbirlərinin nəticələri əsasında maliyyə institutlarında pozuntuların aradan qaldırılmasına və ƏL/TM/KM risklərinin effektiv idarə edilməsinə istiqamətlənən fərdi və sistem xarakterli zəruri tədbirlərin görülməsi, o cümlədən maliyyə institutlarına münasibətdə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş nəzarət tədbirlərinin tətbiqinə dair təkliflərin verilməsi;

3.4. ölkənin ƏL/TM/KMM sisteminin milli və beynəlxalq səviyyələrdə qiymətləndirilməsi proseslərində, habelə müvafiq işçi qruplarında iştirak edilməsi, maliyyə monitorinqi orqanı, digər səlahiyyətli qurumlar, habelə xarici dövlətlərin nəzarət orqanları və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın həyata keçirilməsi;

3.5. Departamentin vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar səlahiyyətləri daxilində Mərkəzi Bankın struktur bölmələri ilə koordinasiyanın həyata keçirilməsi, onlara sorğu verilməsi və onlardan məlumatların (sənədlərin) alınması, zəruri məlumatların (sənədlərin) əldə edilməsi məqsədilə dövlət orqanlarına (qurumlarına) və maliyyə institutlarına sorğuların hazırlanması;

3.6. Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə Mərkəzi Bankın aldığı texniki yardım layihələrində iştirak edilməsi;

3.7. ƏL/TM/KMM sahəsində keçirilən konfranslarda, seminarlarda, forumlarda, treninqlərdə və digər tədbirlərdə iştirak edilməsi;

3.8. Departamentin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq həyata keçirilən işin, o cümlədən ƏL/TM/KMM sahəsində nəzarət və yoxlama proseslərinin təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin verilməsi;

3.9. Departamentin büdcə layihəsinin hazırlanması və icrasının təmin edilməsi;

3.10. Departamentə daxil olan müraciətlərə baxılması, sorğu və məktublara cavabların hazırlanması;

3.11. rəhbərliyin tapşırığına uyğun olaraq Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işlərin yerinə yetirilməsi.

4. DEPARTAMENTİN TƏŞKİLATİ STRUKTURU VƏ İDARƏ OLUNMASI

4.1. Departamentin təşkilati strukturu aşağıdakı şöbələrdən ibarətdir:

4.1.1. Davamlı monitorinq şöbəsi;

4.1.2. 1-ci monitorinq şöbəsi;

4.1.3. 2-ci monitorinq şöbəsi.

4.2. Departamentin fəaliyyətinə direktor rəhbərlik edir. Departament direktoru işdə olmadıqda onun səlahiyyətlərini direktor müavini (olduqda) həyata keçirir, bu şərtlə ki, rəhbərlik tərəfindən direktor vəzifəsinin icrası şöbə rəislərindən birinə və ya digər şəxsə həvalə edilməsin.

4.3. Departamentin nomenklatur vəzifəli şəxsləri Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən və ya İdarə Heyətinin müəyyən etdiyi qaydada vəzifəyə təyin edilir və vəzifədən azad olunurlar.

5. DEPARTAMENTİN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

5.1. **Davamlı monitoring şöbəsi** - bütün maliyyə institutlarına münasibətdə aşağıdakı vəzifələri icra edir:

5.1.1. ƏL/TM/KMM üzrə qanunvericiliyin tələblərinin, maliyyə institutlarına ƏL/TM/KMM ilə bağlı verilmiş məcburi göstərişlərin və öhdəlik götürülən tədbirlərin icrası vəziyyətinə nəzarəti həyata keçirir, nəticəsi üzrə müxtəlif hesabatlar hazırlayır, habelə maliyyə institutlarına və onların vəzifəli şəxslərinə qarşı təsir, təshih tədbirləri və sanksiyaların tətbiqi ilə bağlı təkliflər verir;

5.1.2. ölkənin ƏL/TM/KMM sisteminin milli və beynəlxalq səviyyələrdə qiymətləndirilməsi proseslərində, habelə müvafiq işçi qruplarında iştirak edir, maliyyə monitoringi orqanı, digər səlahiyyətli qurumlar, habelə xarici dövlətlərin nəzarət orqanları və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığı həyata keçirir;

5.1.3. Departament tərəfindən istifadə edilən informasiya sistemlərinin (proqram təminatlarının) təkmilləşdirilməsi, eləcə də yeni sistemlərin tətbiqi üzrə təkliflər verir və müvafiq texniki tapşırıqların hazırlanmasında iştirak edir;

5.1.4. Mərkəzi Bankın ƏL/TM/KMM üzrə nəzarət strategiyasının formalaşdırılmasında iştirak edir, Departamentin əməliyyat, yoxlama planlarını və büdcə layihəsini hazırlayır, təsdiq edilmiş planların icrasına nəzarət edir, planların icrasına dair məlumatı rəhbərliyə təqdim edir;

5.1.5. maliyyə institutları üçün göstərilən metodiki dəstək proseslərində iştirak edir;

5.1.6. rəhbərliyin tapşırıqlarına uyğun olaraq fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

5.2. **1-ci monitoring şöbəsi** - banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru üzrə, **2-ci monitoring şöbəsi** bank olmayan kredit təşkilatları, maliyyə lizinqi xidmətləri göstərən şəxslər, investisiya şirkətləri, investisiya fondları və bu fondların idarəçiləri,

xarici investisiya fondlarının nümayəndəlikləri, həyatın yığıcı sığortası fəaliyyəti ilə məşğul olan yerli və xarici sığortaçılar, təkrarsığortaçılar, sığorta vasitəçiləri, mərkəzi depozitar, lombardlar, ödəniş təşkilatları (müstəsna olaraq ödəniş əməliyyatının aparılması üçün vasitəçilik xidməti və (və ya) hesab üzrə məlumat xidməti göstərən ödəniş təşkilatları istisna olmaqla), elektron pul təşkilatları, virtual aktiv xidməti təminatçıları və valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslər üzrə aşağıdakı vəzifələri icra edir:

5.2.1. ƏL/TM/KMM üzrə qanunvericiliyə uyğun olaraq, habelə məcburi göstərişlərin və öhdəlik götürülən tədbirlərin icrası vəziyyətinin yoxlanması məqsədilə maliyyə institutlarında yoxlamalar və/və ya digər nəzarət tədbirlərini həyata keçirir;

5.2.2. aparılmış yoxlama və/və ya digər nəzarət tədbirlərinin nəticələri əsasında maliyyə institutları tərəfindən ƏL/TM/KMM üzrə qanunvericiliyə riayət olunması vəziyyətini qiymətləndirir, maliyyə institutlarının ƏL/TM/KM risk profilini müəyyən edir və ya yeniləyir, aşkar edilən pozuntuların aradan qaldırılmasına dair göstərişlər və risklərin azalmasına istiqamətlənən tədbirlərlə bağlı təkliflər verir;

5.2.3. maliyyə institutlarının ƏL/TM/KMM sahəsində institusional risk qiymətləndirməsi və daxili nəzarətin nəticələri, eləcə də audit rəyi və kənar audit hesabatlarını təhlil edir, zəruri hallarda təhlil nəticələrini maliyyə institutlarının və audit şirkətlərinin nümayəndələri ilə müzakirə edir;

5.2.4. fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş məlumatlarda ƏL/TM/KM şübhələrini və ya belə şübhələr üçün kifayət qədər əsaslar yaradan halları müəyyən edir, araşdırır, təhlil edir və bu barədə müvafiq hesabatları hazırlayır və rəhbərliyə təqdim edir;

5.2.5. fəaliyyəti çərçivəsində aşkar olunan pozuntularla əlaqədar maliyyə institutlarına və onların vəzifəli şəxslərinə qarşı təsir, təshih tədbirləri və sanksiyaların tətbiqinə dair təklif verir;

5.2.6. Bu Əsasnamənin 5.1.2-5.1.6-cı bəndlərində göstərilmiş vəzifələri icra edir.

6. YEKUN MÜDDƏLAR

6.1. Bu Əsasnamə təsdiq olunduğu gündən qüvvəyə minir.

6.2. Bu Əsasnamə qüvvəyə mindiyi gündən Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 12 aprel 2023-cü il tarixli qərarı (protokol №18) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Maliyyə monitorinqi departamenti haqqında Əsasnamə" ləğv edilir.

Mərkəzi Bankın sədri

Taleh Kazimov